Kristina Roy

In sfîrşit acasă

Agape
Editura Agape
Str. Podului 8 505200 Făgăraş/BV Tel. 0268-214802 Tel/fax 0268-206109 E-mail: olycosma@xnet.ro
olycosma@yahoo.com Internet: www.edituraagape.ro
Cei interesaţi pot cere la adresa de mai sus un Catalog al cărţilor publicate de Editura Agape, care li se va trimite în mod gratuit.
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României ROY, KRISTINA
In sfîrşit acasă / Kristina Roy;
trad: Olimpiu S. Cosma - Făgăraş;
Agape, 2005
ISBN 973-694-064-0
I. Cosma, Olimpiu S. (trad.)
821.162.4-32=135.1

Prima ediţie 2005

Titlul versiunii germane: Endlich daheim Copyright by Editura Agape Traducere: Olimpiu S. Cosma Copertă: Daniela Blebea Tipar: Agape S.R.L. Str. Podului 8 505200 Făgăraş
ISBN 973-694-064-0

Da, aşa sunt munţii noştri slovaci, cînd vrei să-i străbaţi, nu mai ştii unde încep şi unde sfîrşesc. Ajungi în vîrful unui munte şi vezi dincolo de el o vale adîncă, pe urmă un alt munte, urmat la rîndul lui de o altă vale adîncă, şi iarăşi un munte, şi iarăşi o vale adîncă, şi tot aşa mai departe, în dreapta şi în stînga, la rînd. Şi dacă nu ştii drumul, mai bine nu te încumeta să te duci prea departe; căci aşa se spune - nu ştiu dacă e adevărat sau nu, aşa am tot auzit spunîndu-se din copilărie - că toate drumurile duc la Roma; dar eu pot să-ţi spun un singur lucru: Oricît de multe drumuri ar exista în munţii noştri, toate duc tot mai departe în desimea codrului, şi nu te scot afară din el, decît dacă faci stîn-ga-mprejur.

Este aşa de frumos în pădurile noastre, că nu te mai saturi privind. Fiecare copac şi fiecare tufiş stau aşa de bine la locul lor, încît nu ţi le poţi imagina în altă parte. Copacii cei mai înalţi, care se înalţă către soare, îşi întind coroana deasă de parcă ar vrea să-i apere de furtună pe cei mai mici. Şi este şi bine în munţii noştri. Dacă vrei să fii singur, poţi să umbli ore în şir fără să în-tîlneşti pe cineva care să-ţi spună o vorbă urîtă sau să-ţi arunce o privire neprietenoasă. Cînd adie vîntul printre crengile şi coroana copacilor, îl auzi vuind, la fel ca şi pîrîiaşele care şopotesc la picioarele tale. Văile răsună de cîntecul păsărelelor, de zumzetul albinelor, bondarilor şi al altor insecte. Vrei cumva să te odih-

neşti? Uite, colo este un culcuş moale de muşchi! Aşa sunt pădurile noastre, acolo unde mîna omului încă nu le-a defrişat fără milă, ca un basm frumos şi misterios. Dacă ar şti oamenii ce-ar avea ei de povestit, şi-ar lăsa lucrul la o parte şi ar asculta atent

poveştile lor. Ei bine, astăzi vreau să-ţi spun ceva din ce mi-au povestit pădurile cînd încă mai puteam să umblu prin ele.
Ele mi-au istorisit odată despre bunica Mikula şi despre copiii ei.
Bunica Mikula locuia de la optsprezece ani la poalele muntelui Plesivec, nu departe de un luminiş din pădure, în ultima căsuţă din satul K. Căruţa era acolo de peste o sută de ani, cînd fusese construită de bătrînul Matia Mikula pentru fiul său, ca să aibă o locuinţă aproape de pădurea al cărei pădurar era. Pe atunci se întindeau de la răsărit pînă la apus şiruri nemărginite de copaci bătrîni şi înalţi, asemenea unei oştiri puternice care, cînd venise bunica Mikula la poalele muntelui Plesivec, începuseră să cadă ca nişte soldaţi pe cîmpul de luptă, şi în locul lor apăruse un luminiş larg, scăldat în razele soarelui. Astăzi, cînd părul bunicii semăna cu zăpada care se mai găsea uneori chiar şi în luna august pe vîrful munţilor, pe locul luminişului se afla o pădure tînără cu nenumărate tufe de zmeură şi mure, precum şi un mic aluniş. Vara, luminişul era plin de fragi şi flori, cu care, aşa cum spune Fiul lui Dumnezeu, nu se putea asemăna nici splendoarea lui Solomon.
Şi căsuţa lui Mikula stătea neclintită acolo, de parcă ar fi vrut să înfrunte veacurile, cu bătrînul păr strîmb în faţa ei şi cu acoperişul înclinat, plin de muşchi, care stătea proptit de mult timp cu nişte bîrne deasupra uşii. Prin două ferestre mici, asemenea unor ochi bătrîni, care nu mai puteau vedea bine, se putea privi muntele.
în faţa casei se afla o bancă vopsită. Probabil că era făcută din-tr-un lemn bun, căci bunica şezuse pe ea şi cînd fusese tînără, pe urmă cînd copiii şi pe urmă nepoţii i se jucaseră în poală. - Ah,
da, uneori casa fusese plină de viaţă. Oamenii care veneau cu vreo problemă la pădurari (căci meseria aceasta era moştenită din tată în fiu) spuneau adesea: „Hei, mititeilor, unde încăpeţi toţi? Cred că de abia mai aveţi loc înăuntru unul de altul!" Dar încăpeau cu toţii foarte bine, ca vreo douăzeci de puişori de găină sub aripile cloştei. Şi astfel crescuseră în căsuţă nişte băieţi frumoşi ca nişte ramuri de rozmarin, doriţi de multe fete. Şi nu ştiu cum se făcea, dar fiecare Mikula aducea acasă o soţie frumoasă. Chiar şi bunica fusese foarte frumoasă. In afară de frumuseţea ei, ea nu-i adusese nimic ca zestre lui Mikula, dar lui nu-i păruse rău pînă la moarte de lucrul acesta. Ştia că era invidiat de unii pentru aceasta, căci o singură Betuşka [diminutiv de la Elisabeta] Mikula exista pe lumea aceasta.
Da, tare vesele mai erau zilele de odinioară, dar oare ce nu este trecător pe pămînt? Mai întîi copiii plecaseră care încotro, fiicele se măritaseră, fiii învăţaseră o meserie, şi nici unul nu se mai întorsese acasă. Apoi îl duseseră şi pe pădurarul Mikula în josul satului, însoţit pe ultimul drum de mulţi oameni, şi astfel bunica rămăsese singură.
Pe urmă veniseră nişte friguri peste oameni, cum nu mai fuseseră niciodată, răpind din fiecare familie pe cîte cineva drag, cum fusese şi fiica cea mai mică a lui Mikula cu soţul ei. Deoarece aveau mai mulţi copii, cel mai mic şi mai slab fusese lăsat în grija bunicii. Dar ea o crescuse pe copilă, şi astăzi ea îi era de mare ajutor şi mîngîiere.
Ea n-ar fi putut niciodată să-i trimită cale de patru ore la şcoală, aşa că-i învăţase ea singură cititul şi scrisul. Bunica trăise într-un sat mare şi avusese un tată deştept. El o dăduse la şcoală, unde învăţase scrisul şi cititul, lucru care le prinsese bine propriilor ei copii, mai ales micuţei Suzanka. Copila era foarte slabă; învăţase să meargă doar tîrziu şi încă şi la zece ani o obosea mersul pe jos, şi n-ar fi putut rezista să meargă o distanţă mai mare. Dar cînd Suzana împlinise 12 ani, bunica o trimisese timp de o

jumătate de an Ja nepoata ei din sat. Acolo, fata se dusese în timpul iernii la şcoală şi la caticheza pentru confirmare. După confirmare se întorsese la bunica, căreia i se făcuse deja tare dor de ea.
în tinereţea ei, bunica brodase frumos. Veniseră la ea femei din toate părţile ca să le brodeze mînecile. Acum, ea o învăţă şi pe nepoata ei această artă, şi aşa se făcu, după cum se întîmplă adeseori, că eleva o întrecu pe profesoara ei. Copila broda minunat de bine, de parcă ar fi pictat cu acul. Suzanka ştia şi să toarcă, facînd un fir foarte subţire. în pădure, ea cunoştea fiecare plantă pe care i-o arătase bunica. Şi, în felul acesta, bunica şi nepoata o duceau bine împreună. Suzanka broda, iar bunica ţinea trei oiţe, o capră şi mai mulţi pui, ba chiar şi raţe, pentru că în apropiere era un pîrîu. Din pădure, bunica aducea tot felul de plante şi de rădăcini pe care le usca şi le dădea altor femei în schimbul fainii şi grînelor, şi la fel făcea şi cu fragile, zmeura şi ciupercile pe care le aduna. Mica livadă din jurul căsuţei era apărată de vînt şi în ea se făceau atîtea fructe, încît aveau toată iarna cămara plină de fructe proaspete şi uscate.
într-un an, cînd fructele fuseseră rare, din cîştigul rezultat ca urmare a vînzării perelor şi merelor îşi putuseră cumpăra haine şi încălţăminte.
Cînd bunica avea timp, torcea încet; se îngrijea astfel de nepoată ca să nu rămînă fără cearşafuri cînd va închide cîndva ochii. Ea îi pregătise şi două plapume frumoase de puf. Cînd stăteau împreună la taifas în timpul iernii sau vara afară, bunica îi povestea nepoatei întîmplări din tinereţea ei şi despre felul cum trăise acolo cu bunicul ei în dragoste şi bună înţelegere. Adesea, cînd voia să-şi laude nepoata, spunea: „Draga mea, nu poţi nega că nu eşti nepoata lui Mikula; ce începi, duci la bun sfîrşit, ca şi el. El torcea şi ţesea lînă ca nimeni altul, deşi nu învăţase niciodată această meserie. El însuşi făcea orice postav, atît pentru el, cît şi pentru băieţi, şi acesta ţinea mai mult ca cel
pe care îl cumperi azi. Nici nu-1 porţi bine de cîteva ori, că-ţi şi ies genunchii şi coatele prin el. Am încă o bucată de postav, ultima pe care a facut-o înainte de a se îmbolnăvi. Deseori m-a bătut gîndul s-o vînd, dar încă nu m-am putut hotărî s-o fac. Pe el 1-a costat atît de mult, iar eu s-o dau acum unui străin la jumătate de preţ? De fapt, nu ştiu pentru cine o mai păstrez".
„Bunico, de ce nu vinzi lucrurile care au rămas de la tatăl meu? Doar nu se va mai întoarce niciodată. Şi atunci pentru cine să le ţii?"
„îmi pare rău să le dau, căci sunt ca şi noi, doar de cîteva ori le-a îmbrăcat cînd s-a dus la biserică, şi erau făcute din postavul bunicului tău. Dar încă mă gîndesc dacă nu se va mai întoarce ori unul, ori altul. Desigur, oare s-ar mai îmbrăca cu hainele acestea? Acum unchiul şi verii tăi se îmbracă în haine de orăşan. N-au decît să facă cum vor, dar mie tot mi se pare că ar semăna mai mult cu chipul lui Dumnezeu în portul părinţilor decît în costumele astea de modă nouă. Nepoţilor, care de cînd se ştiu au trăit cu aceste lucruri, li se pare ceva obişnuit, dar bătrînii nu se simt bine dacă se îmbracă cu aceste cămăşi scrobite".
„Bunico, cine a plecat mai întîi în America?"
„Fiul nostru mai mare Matia, şi după el s-au dus toţi ceilalţi. Desigur, peste tot este pămîntul lui Dumnezeu, dar adesea mă gîndesc că Dumnezeu lasă să crească într-o pădure doar atîţia copaci cît poate hrăni pămîntul, şi cu siguranţă tot atîţia oameni într-o ţară cît poate ea să-i hrănească. De ce pleacă oamenii dintr-un loc în altul? Oare

aceasta este voia lui Dumnezeu? E ca şi cum o mamă ar împărţi pîine copiilor ei, şi ei s-ar apuca să-şi măsoare bucăţile ca să vadă a cui este mai mare, în loc să se încreadă în mama lor că ştie mai bine cît are nevoie fiecare. Dacă noi am putut trăi în ţara părinţilor noştri, de ce să nu poată trăi în ea şi copiii noştri? Nu este adevărat că vremurile sunt mai rele ca altădată. Dacă vînd astăzi fructe, ciuperci sau o pasăre, primesc de trei ori mai mulţi bani ca altădată. Dacă vindeam atunci

şase-şapte ouă pentru cinci creiţari, acum primesc iarna zece cre-iţari pe cinci ouă. Mai înainte primeam treizeci de creiţari pentru doi pui mari, şi azi primesc cincizeci pentru unul mic. Pe atunci vindeam o ulcică de fragi cu opt creiţari, şi asta ne ajungea doar pentru sare, pe cînd azi pot cere cel puţin treizeci. Aşa este cu toate. Niciodată nu le-a mers oamenilor aşa de bine ca astăzi, şi totuşi strigă toţi că n-au bani. De-ar fi mai multă mulţumire, atunci ar fi destul din toate celelalte. Pămîntul părinţilor i-ar creşte pe copiii lor dacă n-ar fugi de el. Iar lucrul cel mai trist dintre toate este că, o dată plecat, omul nu mai vrea niciodată să-şi vadă ţara unde s-a născut". Aşa se plîngea bunica din cînd în cînd nepoatei, apoi însă îşi duceau iarăşi viaţa mai departe cu bucurie şi mulţumire.

Intr-o zi, la începutul primăverii, de la copiii din America sosi o scrisoare mult aşteptată. Ea conţinea tot felul de veşti, bune şi rele, aşa cum se întîmplă în viaţă, şi printre altele fiul ei Matia îi scria astfel:

„Fiului nostru Iozef îi este tare dor să-şi viziteze bunica. înainte de a-ţi putea da bine seama, va şi ajunge acolo. Ne place mult intenţia lui. Cel puţin acolo se va distra oarecum. Dar nu te vei bucura prea mult de el, ca şi noi de altfel, şi este mare păcat. De cîtva timp s-a schimbat tare mult. Poate că dumitale, dragă mamă, îţi va destăinui ce-l doare. Aici nu este ca acolo la poalele muntelui Plesivec. Cînd mă gîndesc cum ne strîngeam în jurul dumitale, şi cum îşi spunea fiecare copil păsul, cum ne mîngîiai şi cum ne pedepsea tata, după cum era nevoie! Cînd te ajutam pe dumneata, cînd lucram cu tata, dar nu ne pierdeai niciodată din vedere! Şi ce să zic de libertatea din munţii noştri! - Cînd mă gîndesc la asta - deşi trăim într-o ţară liberă -, atunci copiii mei mi se par ca nişte sclavi. Este adevărat că aici se cîştigă mult, dar se şi cheltuie mult. Mă tot gîndesc: Ah, de-am mai putea să bem o dată apă din fîntîna noastră şi să te revedem, dragă mamă! M-am gîndit să-ţi trimit un bilet de călătorie cu vaporul ca să vii la noi şi să te îngrijim aici pînă la sfîrşitul vieţii, dar cînd m-am uitat apoi în jurul meu, mi-am dat seama că nu se poate. Aici ai muri de dor după munţii noştri".

Bunica plînse cînd citi această scrisoare. I-o citi nepoatei de multe ori. Se gîndi adesea şi la nepotul care dorea să vină în vizită şi pe care trebuia să-l întrebe ce-l doare. Din clipa aceea, bunica îşi primi nepotul în inimă, dar şi în rugăciunile ei. Este adevărat că în cartea ei de rugăciuni nu exista o asemenea rugăciune, dar o adăugă ea. Bunica II iubea pe Dumnezeu şi spunea despre El că este bun, credea că Se îngrijeşte de ea şi că o va face şi pe mai departe. Uneori i se părea că ar vrea să ştie mai multe despre El, dar îmbătrînise şi încă nu întîlnise niciodată pe cine-, va care să fi cunoscut mai mult despre Dumnezeu, şi de aceea spera ca de abia după moartea ei să afle tot adevărul. Oamenii care trăiesc în mijlocul naturii minunate nu pot decît să-L cinstească pe Creator, care îi înconjoară de jur împrejur cu lucrările minunate ale mîinilor Sale.

***

io

O minunată seară de mai se lăsa încet peste sat. Soarele săruta pentru ultima oară cu

razele lui muntele şi casa aceea veche de la poalele lui. Lîngă casă păşteau paşnic oile. Dar razele soarelui păreau că vor să lumineze în special faţa zbîrcită, dar plină de bunătate a bunicii care stătea lîngă potecă şi se uita la şirurile de copaci. Ea îşi aştepta nepoata care se dusese la biserică şi care întîrziase să se întoarcă acasă. Ea nu observă puii care alergaseră din desiş şi se strînseseră în jurul ei în aşteptarea grăunţelor, şi nici capra, care se dezlegase şi stătea acum chiar lîngă stăpîna ei. Chiar şi iepuraşii albi, cu urechile mari, speriaţi de oile care păşteau, săreau ţopăind pe lăbuţele lor dinapoi spre căsuţa lor. Totul mirosea a viaţă nouă de primăvară: iarba, florile, copacii, pămîntul, stîncile - pur şi simplu totul.

Oare cum i-o fi părut acest tablou tînărului care stătea acolo sprijinit de un copac şi se uita la bătrîna femeie? Era ca şi cum tînăra pădure crescută în luminiş, precum şi copacii aceia bătrîni şi înalţi s-ar fi aplecat spre el şi i-ar fi şoptit la ureche: „Bine-ai venit acasă, te-am aşteptat de mult timp!" El se simţi dintr-o dată ciudat de mişcat. Privirea i se îndreptă spre casa veche. O măsură din priviri, ca şi cum ar fi vrut să întrebe dacă se putea intra în ea pe uşa aceea scundă. Atunci bunica se uită în jur, privirile li se întîlniră, şi ochii bunicii, în ciuda vîrstei ei, vedeau încă bine. Nu trebuia nimeni să-i explice cine era tînărul acela chipeş şi zvelt cu haine de orăşan. „Iozenko, ai sosit deja?" Două mîini zbîrcite se întinseră spre el. Iozef Mikula, pe care dincolo de ocean nu-1 mai îmbrăţişaseră de multă vreme nici tatăl, nici mama lui, căci nu aveau niciodată timp pentru aceasta, simţi ce bi-ne-i făcea să întîlnească un om aşa de prietenos, în a cărui inimă ardea focul unei iubiri calde.

„Bine te-am găsit, bunico! Dar cum de m-ai recunoscut?" „Cum te-am recunoscut? Dar, băiete, tu semeni cu cei din familia noastră. Dacă ai fi fost îmbrăcat cu hainele noastre, atunci nici nu s-ar fi observat că n-ai crescut aici. Dar de unde vii?"

„Vin direct din oraş. Mi-am cumpărat o hartă cu împrejurimile, şi aşa am ajuns aici".

„Precis că ţi-e foame, vino repede în casă!" Lui Iozef îi era într-adevăr foame. Cînd intrară în camera sărăcăcioasă, dar curată, el luă loc la masa veche din lemn de stejar, unde mîncaseră bunicul şi străbunica lui. Bunica umbla iute ca o fată tînără, aducînd din cămară şi bucătărie de-ale gurii: pîi-ne neagră, lapte proaspăt de capră, o omletă făcută chiar atunci şi apă proaspătă, după care tînjea atît de mult tatăl lui prin străi-nătate. El îşi sprijini capul pe mînă, copleşit de un sentiment necunoscut pînă atunci. Simţea din toată inima, din tot sufletul că ajunsese acasă.

Oamenii erau foarte uimiţi că bunica era vizitată de un nepot

din America. Tare ar fi vrut să ştie de ce venise şi cît timp intenţiona să rămînă. Dar, deşi nu era îngîmfat şi răspundea prietenos oamenilor la toate întrebările lor despre America, nu spunea nici un cuvintel despre el însuşi. Şi pentru că era atît de tăcut şi de închis, nimeni nu îndrăzni să-i mai pună vreo întrebare. Bunica era puţin îngrijorată la gîndul că poate el nu se va simţi bine în casa cea mică pe care o dispreţuiseră toţi copiii ei. Dar el era mulţumit şi se stabili în camera mică de la mansardă.

„Nu vreau să te deranjez", spuse el. „Doar lasă-mă să stau aici şi arată-mi puţină iubire".

Dimineaţa, el îşi deschise portmoneul, îi dădu bunicii o sută de coroane şi zise: „Cumpără, bunico, ce ai nevoie pentru casă. Dar eu n-o să fac mofturi, căci sunt obişnuit cu de toate. De asemenea, aş vrea să te întreb dacă nu cumva ai aici în casă ceva haine rămase de la bunicu'. Aş vrea să mă îmbrac aşa cum s-a îmbrăcat el".

Ah, ce se mai bucură bunica! Deci nu degeaba păstrase ea toate hainele acelea, şi ele îi veneau ca turnate.
„Fă-ţi şi un costum de duminică, fiule", zise ea şi aduse comoara soţului, pe care o păstrase atîţia ani. Cînd auzi el că bunicul lui făcuse postavul acela, îşi trecu cu grijă mîna peste el, şi pentru prima oară buzele lui schiţară un zîmbet. El primi şi cămăşile unchiului, pe care bunica le cususe, ca şi tot ce ţinea de portul popular. Şi, după ce se îmbrăcă cu toate, bunica aproape se sperie cînd văzu cît de mult semăna el cu bunicul lui, cînd venise cu ani în urmă în casa mamei ei ca s-o ceară de soţie.
în primele zile, el merse prin pădure, urcă vîrful Plesivec şi îi ajută pe căruţaşi să coboare în vale, căci drumul era greu pentru ei. Dar, după ce se sătura de văzut frumoasa lume a lui Dumnezeu, îşi îndreptă privirile asupra casei.
„Este la fel de slabă ca şi mine", oftă bunica, „dar sper că va mai rezista".
„Trebuie s-o repar, ca să nu cedeze. Eşti încă în putere, bu-

nico".
Ea se sperie cînd auzi că vrea să schimbe ferestrele cu altele noi. „Sunt mici", zise ea, „şi încă nu te-ai obişnuit cu ele. Nu este atît de important cît de mare e o fereastră, ci mai important este ce vezi prin ea şi ce aer intră prin ea".
El lăsă ferestrele în pace şi doar le întări prin şuruburi noi, apoi scoase maşina de gătit din cameră şi o aşeză în bucătărie. în locul ei făcu o sobă nouă de teracotă, joasă şi destul de lată. Apoi făcu lîngă sobă şi o laviţă. Repară picioarele băncii cu spătar, apoi începu să repare acoperişul. Susanka îşi ajuta vărul la treabă. Iar el, de cîte ori se ducea la cumpărături, îi aducea cîte ceva. Odată îi adusese de la tîrg două cărţi şi îi zisese: „Citeşte-le şi apoi spune-ne ce scrie în ele". Dar trecuse aproape o săptămînă pînă ce reuşise Susanka să ia cartea în mînă.
Era duminică, bunica se dusese la biserică, nepotul scria scrisori, iar fata se aşeză pe banca cea nouă de sub măr ca să citească. Pe măsură ce citea, faţa îi era tot mai gravă, şi apoi din ochii albaştri începură să cadă lacrimi pe paginile cărţii. „De ce plîngi, Susanka?" o întrebă speriat vărul ei. „Ah, pentru că este aşa de tristă". Şi fata continuă să plîngă. El luă cartea. Pe prima pagină se vedea o poză: Un om cu haine zdrenţuite, cu mîinile şi picioarele rănite de spini, purta pe umeri un mieluşel înfricoşat.
„Ia uite", îi zise ea, „scrie aici că el a lăsat pe păşune o turmă mare pentru că se pierduse o oiţă. El a căutat-o zi şi noapte, dar n-a putut s-o găsească, pentru că ea tot fugea de el. El plîngea şi striga: ‚Oiţo, oiţa mea!' Şi-a rupt hainele şi şi-a rănit mîinile şi picioarele. Nu ştiu ce s-a întîmplat mai departe, dacă a găsit-o pînă la urmă. Dar mi-a părut aşa de rău de păstor, dar şi de oaia cea proastă, căci ştiu că dacă se pierde una de-a noastră, atunci precis că nu vine acasă dacă nu ne ducem noi s-o căutăm. Citeşte şi tu asta, căci mă duc acum să văd de raţe, ca să nu se depărteze de locul unde stau de obicei".

Deoarece fata îl rugase aşa de frunos, tînărul se aşeză sub măr. în jurul lui era o linişte ca de mormînt. El citi istoria cu păstorul cel bun. O citi de la început pînă la sfirşit, îşi propti capul de mînă şi medita. ‚Ştiu', îşi spuse el deodată cu multă tristeţe, ‚că aici este vorba despre Cristos. Tu eşti Păstorul cel bun, şi eu sunt oaia pierdută, dar ce folos? Eu nu voi ajunge niciodată la Tine, căci Tu nu mă vei căuta niciodată'. El puse cartea deoparte, îşi luă pălăria şi plecă în întîmpinarea bunicii.
Ei se întîlniră în pădurea tînără. Bunica stătea pe un trunchi de copac şi se odihnea. El

se aşează la picioarele ei şi spuse: „Bunico, povesteşte-mi ceva din viaţa dumitale".
„Ce să-ţi povestesc, nepoate? Viaţa mea este ca izvorul de colo. A venit de la Dumnezeu şi s-a scurs ca şi el în diferite feluri, între trandafiri şi între spini, peste muşchi moale şi verde şi peste stînci aspre, dar cerul era totdeauna deasupra mea, indiferent că strălucea soarele bucuriei sau venea ploaia lacrimilor. Ştii tu, cînd un om se încrede în Dumnezeu şi nu-L părăseşte, atunci nici Dumnezeu nu-Şi părăseşte creatura. Am trăit de atîtea ori lucrul acesta în pădurea asta, cînd mă duceam la cules ciuperci. Uneori, după cîte o furtună, florile zăceau aşa bătute la pămînt, încît credeai că s-a terminat cu ele - şi nu treceau bine cîteva zile, că se înviorau din nou, îşi ridicau capul şi înfloreau mai departe. Dumnezeul nostru nu-Şi lasă creatura să moară. Chiar dacă îi rupe cînd şi cînd o ramură sau o frunză, totul se face din dragoste. Sunt doar o femeie bătrînă, simplă, dar ştiu şi simt în inimă că Dumnezeu a creat şi susţine totul din dragoste. De multe ori am avut parte de dragostea şi de mîngîierea Lui".
„Bunico, cum a fost atunci cînd pîrîiaşul dumitale s-a scurs printre trandafiri?" întrebă tînărul şi se uită la izvorul care cădea ca o mică cascadă de pe stînca din apropiere şi curgea apoi printre floricelele albastre ca cerul de nu-mă-uita şi printre bobitei. „Asta a fost cînd erai mică?" Pe faţa bătrînă a bunicii apăru un zîmbet. Ea mîngîie părul castaniu al nepotului. „Aşa cum este

înconjurat acolo pîrîul de florile de nu-mă-uita, aşa a fost şi copilăria noastră pe care am trăit-o la părinţi; bună sau tristă, nimeni n-o poate uita; dar pe timpul acela încă nu înfloreau trandafirii. Pîrîiaşul meu a început să curgă printre trandafiri de abia cînd m-am dus odată la tîrg şi l-am întîlnit acolo pe bunicul tău. De cîte ori te văd, băiete, îmi amintesc de tinereţea mea. Semeni aşa de bine cu el! Dar el nu era aşa de trist. Rîdea mult, căci pe atunci, înainte de a mă aduce la poalele muntelui Plesivec, şi pîrîiaşul lui curgea printre trandafiri!" „Şi apoi n-a mai curs printre ei, bunico?" „O, a curs destul, dar auzi tu cum cîntă păsărelele? Cum să nu cînte? Este primăvară, şi se iubesc. La vremea recoltei n-o să le mai auzi cîntînd, dar poate că se iubesc şi mai mult, deşi pentru ele vin grijile. Aşa a fost şi cu noi şi, mulţumesc lui Dumnezeu, totdeauna a mers bine, deşi adesea n-am avut decît o bucată de pîine uscată. Mergeam zi de zi împreună pe calea noastră, în vremuri bune şi rele. Ce-l bucura pe unul îi bucura pe amîndoi, şi niciodată nu şi-au făcut rău unul altuia. Dar aşa şi trebuie să fie, nepoate; de aceea i-a creat Dumnezeu pe oameni unul pentru altul. Dar uite că tot eu îţi povestesc ţie. Oare cînd vei începe să-mi povesteşti şi tu mie cîte ceva? Deşi ne-am obişnuit deja aşa de bine unul cu altul, de parcă ai fi crescut aici, încă n-ai spus nimic despre tine".
„Nu mă întreba, bunico!" Tînărul îşi acoperi faţa cu mîinile, ca bunica să nu i-o poată vedea. Dar ea îi văzu totuşi tristeţea şi se gîndi că era bine să-i deschidă rana printr-un cuvînt. Rana va sîn-gera, apoi se va face mai bine. „Copile, de ce nu-i poţi spune unei femei bătrîne ca mine? Este totuşi adevărat ce spune un cîn-tec:
Mai bine pe înălţimi de munţi
Decît printre oameni.
Pădurea îmi aude plînsetul,
Dar nu va spune mai departe...

Iar moartea va închide azi sau mîine gura bunicii tale".

„Ah, încă nu, bunico!" Tînărul strînse mîna bătrînei femei. „Dar dacă vrei, o să-ţi spun ce mi s-a întîmplat afară în lume şi ce-aş vrea atît de mult să îngrop în patrie". El se aşează la picioarele ei şi oftă adînc.
„Ai dreptate", începu el într-un sfîrşit, „omul nu-şi uită copilăria, fie că a fost bună, fie că a fost rea. A mea n-a fost bună. Tata n-a avut niciodată timp pentru noi copiii. Toată săptămîna nu-l vedeam decît în timpul meselor sau seara. Duminica veneau la el în vizită cunoscuţii lui sau pleca cu ei. Mama noastră spăla şi gătea toată ziua, atît pentru noi, cît şi pentru chiriaşii noştri. Şi atunci ce să facem noi copiii? Hoinăream toată ziua şi învăţam tot felul de lucruri rele. Apoi ne-am dus la şcoală, şi în felul acesta ne vedeam părinţii şi mai puţin. Adesea, bunico, îmi doream aşa de mult să mă mîngîie şi să mă sărute mama, ori tata să discute puţin cu mine. Cînd se întîmpla uneori ca pe părinţi să-i cuprindă dorul de ţară şi ne povesteau cum au crescut la munte, le sorbeam pur şi simplu cuvintele de pe buze. încă de pe atunci am luat hotărîrea: Trebuie să vezi odată munţii aceştia, trebuie! La noi nu exista niciodată timp pentru dragoste, deşi părinţii mei erau foarte cumsecade şi foarte buni cu noi. Ei şi-au dat multă osteneală să ne crească. Fraţii mei mai mari le-au restituit în parte aceste cheltuieli, numai eu încă n-am facut-o. Ei voiau să studiez medicina şi să devin medic. Ei bine, pe atunci eram foarte ocupat ca să cîştig nişte bani şi să nu le mai fiu povară, mai ales în timpul facultăţii. America are acest avantaj, că un om sănătos poate cîştiga în scurt timp mulţi bani. Aşa că în timpul vacanţelor cîştigam cîţi bani aveam nevoie. După ce mi-am dat examenele şi mi-am practicat puţin timp meseria, am vrut ca, înainte de a mă stabili undeva, să-mi împlinesc dorul din timpul copilăriei - şi uite-aşa am ajuns să stau aici la picioarele dumitale".
„Ce tot spui acolo, băiete!" Bătrîna femeie bătu din palme. „Ai făcut medicina? Şi poţi să vindeci oamenii?" Tînărul zîmbi.

„Am reuşit s-o fac deja de cîteva ori, de aceea am putut pune deoparte nişte bani pentru călătorie".
„Deci nu m-am înşelat că eşti un om harnic. Dar cum o să te obişnuieşti cu sărăcia noastră?"
„Crede-mă, bunico, niciodată nu mi-a mers aşa de bine ca la dumneata. Ai mîncarea cea mai sănătoasă, apă bună, aer minunat, şi mă iubeşti. Nu-i aşa că mă iubeşti?"
„Cum de poţi întreba aşa ceva, nepoate? Tu vezi şi simţi că te iubesc ca pe propriul meu copil!"
„Da, simt". Nepotul îşi puse capul în poala bunicii. Dar el nu spuse ce anume îl chinuia aşa de tare şi voia să îngroape aici, şi ea nu avu curajul să-l întrebe. „Dar dacă eşti doctor", începu ea din nou discuţia, „precis că ai zîmbit pe sub mustaţă cînd au venit deunăzi femeile la mine ca să-mi ceară sfatul, şi eu le-am dat tot felul de plante medicinale!"
„N-am zîmbit, ci te-am admirat, bunico, şi am vrut să te rog să-mi arăţi toate plantele pe care le cunoşti şi să-mi spui la ce boli sunt bune".
„Bine, nepoate, căci nu se ştie niciodată cînd ai nevoie de ceva. Eu am încercat pe proprie piele ceea ce ştiu, şi acesta este tot un dar de la Dumnezeu".
„Ia-mă şi pe mîine cînd te duci mîine să aduni plante medicinale! Dar acum trebuie să mergem acasă, căci ne e foame la amîndoi".
„Aşa este! Şi Susanka să nu-şi facă griji din pricina noastră".
Din ziua aceea, bunica nu se mai duse singură să strîngă plante medicinale, ci cu ea

merse şi nepotul ei. „Omul tot învaţă pînă la moarte", zise bucuroasă bătrîna femeie cînd nepotul îi arătă nişte plante pe care ea nu le cunoştea şi îi explică efectele pozitive şi negative. Nepotul îşi notă într-un caiet tot ce-i spuse ea şi desenă şi plantele. Cînd ajunseră acasă, el prepară din ele tot felul de leacuri şi o învăţă pe bunică şi pe Susanka la ce erau bune. Aduse din oraş sticluţe mai mici şi mai mari şi scrise pe ele cîte pică-

turi trebuia să se ia din ele pentru diferite boli. El nu-i dădu voie bunicii să spună oamenilor că era medic, ci doar că putea să-i ajute pe oameni dacă îi cereau ei sfatul. Foarte curînd însă se află peste tot în împrejurimi. Oamenii povestiră între ei la tîrg despre lucrul acesta. Unul îi spuse altuia ce efect bun avusese leacul dat de el, şi ei veniră cu multe probleme la el. „Ei, ei", se lăudau femeile, „Iozef Mikula ştie pur şi simplu totul. Nici nu se uită bine la om şi deja ştie ce are. Şi el îi întreabă pe oameni aşa cum face un doctor".

Cînd începu sezonul fragilor, veniră mulţi oameni la poalele muntelui Plesivec.

„Auzi, nepoate, nu faci bine. Doctorii o să afle de tine şi o să-ţi facă necazuri. De ce nu le spui oamenilor adevărul?"

„Nu-ţi fie teamă, bunico, lasă-mă în voia mea! Eu tratez pe gratis, şi dacă întreabă cineva, îi arăt diplomele şi îi spun că vreau să le fiu de folos compatrioţilor mei în timpul vacanţei. Nimeni nu-mi va face mie sau dumitale vreun rău. Dar, ca să fii liniştită, cînd mă voi duce în oraş voi spune medicilor şi farmaciştilor cine sunt şi îi voi ruga să aibă înţelegere".

Atunci, bunica se linişti. Vedea cum se înviorase şi cum zîm-bea el adesea. Faptul de a face bine oamenilor era balsam pentru rănile inimii. Susanka îi povestise că dorea să ştie mai multe decît învăţase, aşa că Iozef se ocupă de ea. Fata învăţa în fiecare zi cîte ceva; deşi petrecea numai două ore cu învăţatul, putu uşor să recupereze pierderile.

într-o zi, bunica şi nepotul plecară în pădure. Tînărul ducea pe umăr o traistă, iar în mînă avea un hîrleţ; bunica ducea cîteva ciuperci într-un şervet de pînză. Deodată, ea se uită la nepotul ei cu faţa frumoasă, îmbujorată de la mersul repede. „Iozef, ce-ar spune colegii tăi dacă te-ar vedea aşa?"

„Nimic* bunico. în America nu-i este nimănui ruşine că munceşte. Mai degrabă s-ar mira dacă dumneata ai duce povara, iar eu aş merge pe lîngă dumneata cu mîinile în buzunar. Dincolo de

ocean se cunosc numai două stări: tari şi slabi, bogaţi şi săraci. America a avut mulţi preşedinţi buni - cel de acolo este cam ca regele de la noi - care s-au ridicat la această poziţie după ce au pornit de la sărăcie şi au muncit din greu. Se mai vede acolo limpede şi deosebirea dintre deştepţi şi proşti".

„Aceasta se vede şi aici, şi eu nu sunt decît o femeie bătrînă şi proastă".

„Nu-i adevărat, bunico!" „Ba da, Iozef!"

„Nu, nu-i adevărat. Dumneata n-ai fost niciodată proastă, ci numai neinstruită în felul lumii, dar şi lucrul acesta este greşit, căci viaţa te-a învăţat cu mult mai mult decît au aflat unii oameni numai din cărţi. Cine a trăit 70 de ani şi a fost totdeauna vesel, nu numai cînd i-a mers bine, ci şi cînd i-a mers rău, şi i-a făcut fericiţi pe soţ, pe copii şi pe nepoţi - ei bine, la şcoala aceasta ar trebui să meargă toţi oamenii deştepţi, dar nefericiţi".

„Hei, hei, nepoate, îţi mulţumesc. Nimeni nu m-a lăudat pînă acum aşa ca tine, nici

chiar Matia al meu. Poate o să spui acum că şi tu vrei să mergi la şcoala mea?" „Pot să te asigur cu mîna pe inimă". „Ei bine, nepoate, ce pot să te învăţ?"
„Să uit de mine însumi, să trăiesc pentru alţii şi să fiu mulţumit cu tot ce mi se întîmplă la un moment dat".
„Aceasta te poate învăţa numai Dumnezeu, Iozef. Dar de ce trebuie să uiţi de tine însuţi? Cînd am mai fost în pădure ai început să-mi povesteşti despre tine, dar nu mi-ai spus motivul adevărat al nefericirii tale".
„La ce bun să ştii, bunico? Dumitale nu ţi-e de nici un folos, iar pe mine nu mă va ajuta. Ce s-a întîmplat odată nu se mai poate întoarce şi ce s-a pierdut pentru totdeauna ar fi mai bine să fie uitat".
„Dar tu, nepoate, te gîndeşti zi de zi la aceasta. Crede-mă, te vei simţi mai uşurat dacă te vei destăinui bătrînei tale bunici.

Uneori îi face bine celui care plînge faptul că altul plînge alături de el".
„Ei bine, atunci aşază-te, bunico, şi odihneşte-te puţin, în timp ce eu o să-ţi povestesc despre cauza nefericirii mele. - Ştii, bunico", începu el după un timp, „de abia de cînd sunt aici la dumneata şi aud în fiecare zi despre Dumnezeu cum conduce totul mi se deschid ochii şi văd adevărata cauză a nefericirii mele".
„Asta-i bine, nepoate. Cînd omul ştie mai întîi ce boală are, îi este mai uşor după aceea s-o vindece".
„Pe-a mea n-o poate vindeca decît unul, şi pe el l-am supărat". Tînărul îşi sprijini capul în mînă, ca şi cum acesta i-ar fi devenit dintr-o dată prea greu. în pădure era linişte. Numai o ciocăni-toare ciocănea pe un copac înalt.
„Auzi pasărea aceasta, bunico? Aşa a bătut cîndva Iesus Cris-tos la inima mea, dar n-am vrut să-L las să intre. Ştii, bunico, acolo în America, pe lîngă nelegiuire şi unele lucruri rele, care te-ar face cu siguranţă să plîngi, există şi mulţi oameni care îl cunosc pe Fiul lui Dumnezeu altfel decît îl cunoşti dumneata. Şi oamenii aceştia nu ţin pentru ei această cunoaştere, ci îi cheamă şi pe alţii la Iesus. Am fost şi eu o dată într-o asemenea mare adunare pentru studenţi; erau laolaltă vreo două mii de oameni de diferite naţionalităţi. Cel care ne vorbea îl servea pe Iesus Cristos şi-şi pusese întreaga viaţă în serviciul Său. Mulţi au crezut predica lui şi şi-au depus povara întregii lor vieţi la crucea de pe Golgota. Şi eu am fost printre ei. Nu pot să-ţi descriu bucuria aceea, pacea aceea profundă care mi-a umplut atunci inima. Nimic nu mă mai despărţea de Dumnezeu.
Dar apoi, predicatorul ne-a cerut tuturor să ne predăm cu toată fiinţa lui Iesus Cristos. El i-a rugat pe toţi cei ce voiau să-L servească pe Salvator cu viaţa lor să se decidă chiar în ziua aceea, în jurul meu s-au ridicat mulţi în picioare. Parcă s-ar fi auzit un
* *Iesus* este transliterarea corectă tn limba română a grecescului Ir)aouc;, care la rîndul tui e transliterarea lui *Ieşita,* numele evreiesc al Fiului lui Dumnezeu, însemnînd „Dumnezeu [Iehova] salvează". Formele incorecte Iisus şi Isus sunt doar tradiţionale, şi prin urmare ar trebui abandonate - n.tr.

bubuit de tunet, care zicea: Jur că sunt gata să intru în serviciul lui Cristos, oricînd m-ar chema şi oriunde m-ar trimite! Amen'. In mine totul era îngheţat, şi nu puteam

promite aşa ceva". Tînărul îşi trecu mîna prin părul des.
„Ah, bunico, şi în inima mea înfloreau pe atunci trandafirii, ca la bunicu' atunci cînd a venit la dumneata. Ştiam că fata pe care o iubeam mai presus de orice nu va merge cu mine pe acest drum, şi mai bine muream decît s-o pierd. Acesta este, bunico, motivul profund al nefericirii şi tristeţii mele. M-am împotrivit Spiritului Sfînt, nu L-am urmat pe Salvator atunci cînd m-a chemat. Ei bine, El a plecat de la mine, dar o dată cu El s-au dus şi pacea şi bucuria. Ca să nu fiu nevoit să ascult, nu m-am mai dus la asemenea adunări. Mi-am propus să mă comport ireproşabil şi să-L servesc pe Dumnezeu ajutîndu-i pe cei bolnavi. Am făcut pe cît posibil lucrul acesta, dar el nu mi-a readus pacea". Tînărul tăcu. în pădure era linişte.
„Nepotul meu drag, ce s-a întîmplat cu iubita ta?" întrebă tristă bunica. Simţea o apăsare pe inimă. „Nu mai am nici una, bunico".
„Spune-mi, Iozenko al meu, ce s-a întîmplat mai departe". „E simplu: ea iubea pe altul. Doi bărbaţi o vizitau regulat, dar ea nu putea fi decît a unuia dintre ei. Este adevărat că la început s-a înşelat singură şi m-a înşelat şi pe mine crezînd că mă iubeşte. Ah, eram aşa de sigur de lucrul acesta! Cînd am terminat facultatea, m-am dus imediat la ea ca s-o întreb dacă vrea să-şi împartă viaţa cu mine, dar ea purta deja pe deget inelul de logodnă al celuilalt bărbat. M-am bucurat cel puţin că nimeni nu ştia nimic în afară de noi doi. Părinţii mei s-au mirat de purtarea mea schimbată, dar nu puteam şi nu voiam să le destăinui necazul. Le-am spus că mă trage dorul spre dumneata. Ei bine, acum ştii totul, bunico. Dar, te rog, nu mă mai întreba niciodată de fată. N-o pot uita, şi ea nu poate să mă iubească, căci este deja soţia altcuiva".
22
„Nu te teme, nepoate, ai procedat corect că ai plecat. Aici printre noi o vei putea uita mai uşc Deşi azi ţi se pare imposibil lucrul acesta, bunul Dumnezeu te va ajuta să uiţi. Dar n-ai putea să-mi mai spui ceva despre ce înseamnă ‚să-L serveşti pe Cristos'? Spuneai mai înainte că cei de acolo îl cunosc pe Fiul lui Dumnezeu altfel ca noi. Crede-mă, Iozef, încă din tinereţe mi s-a părut că ar trebui să-L cunosc mai bine".
„Ştii, bunico", şi tînărul mîngîie mîna bătrînei femei, „dumneata vorbeşti aşa cum ai fost învăţată, şi anume totdeauna numai despre Dumnezeu Tatăl. Crezi în El, îl iubeşti şi asculţi de El. Dar ştii şi că El L-a sacrificat pentru dumneata pe singurul Său Fiu, nu-i aşa?"
„Da, nepoate, cred lucrul acesta, că Domnul Iesus Cristos a murit pentru mine şi că după ce voi muri îmi va ierta păcatele şi Se va îndura de bietul meu suflet".
„Vezi, bunico, aşa m-au învăţat şi pe mine părinţii mei, dar nu este destul. Nu trebuie numai să credem în Iesus cel crucificat, ci şi în Cel care a înviat şi care trăieşte zi de zi cu noi".
„Nepoate, dar şi eu cred că El a înviat a treia zi dintre cei morţi".
„Ei bine, atunci să crezi şi că El trăieşte cu dumneata acolo în casă. Eu am ştiut că El este viu de abia atunci cînd am venit la El şi am adus înaintea Lui toate păcatele mele, şi El mi-a iertat
vina".
„Ţi-a iertat-o?" întrebă bătrîna clătinînd din cap. „Nu înţeleg. Am fost de atîtea ori la spovedanie şi am crezut tot ce mi s-a spus. Dar n-am putut să am niciodată siguranţa că El mi-a iertat totul".
„Nu uita, bunico, că şi eu fac parte dintre nefericiţii despre care vechea cîntare spune că nemulţumirea care respinge graţia divină trebuie să-şi primească pedeapsa, şi

anume chinul iadului şi o căinţă fără mîngîiere. Nu pot să-ţi explic bine toate, dar ai acasă o Biblie. O să-ţi citesc în fiecare zi din ea şi o să-ţi caut toate

pasajele care spun despre lucrul acesta. Poate că o să găsesc şi pentru mine o speranţă cît de mică. Dar acum trebuie s-o luăm spre casă".
„Ai dreptate, nepoate, dar aş sta să te ascult pînă noaptea tîr-ziu".
Din ziua aceea, la Mikula se începea şi se sfîrşea ziua cu Sfînta Scriptură. Bunica asculta uimită în timp ce nepotul ei îi citea adevărurile sfinte.
„Cum s-a putut aşa ceva, să avem în casă la noi această carte sfîntă, în care sunt atîtea lucruri bune, şi să nu fi citit în ea pînă acum?" îi zicea ea adesea nepoatei ei. Susanka stătea tăcută ca peştele şi nu-şi lua ochii de la vărul ei, care fie citea, fie răspundea la întrebările bunicii.
într-o duminică, cînd începea să se lase seara, şedeau în faţa casei. Tocmai apunea soarele, şi în jurul lor era o atmosferă atît de solemnă, de parcă s-ar fi aflat într-o biserică. Iozef ţinea pe genunchi Biblia deschisă şi privea ultimele raze de soare cum scăldau în aur muntele şi valea. Jos în vale răsunau dangătele clopotului de seară, iar acolo în pădure, în jurul pîrîiaşului care susura, păsărelele îşi aduceau cîntînd lauda de seară.
„Iozef', zise deodată Susanka. „Este exact ca şi în cartea mea. Precis că acolo sus în cer au cîntat toţi de bucurie cînd păstorul şi-a găsit oiţa! N-ai putea să ne citeşti povestirea din Biblie?"
Iozef răsfoi paginile pînă la capitolul 15 din Evanghelia după Luca, apoi citi:
„ *Care om dintre voi, avîndo sută de oi, dacă ar pierde pe una singură dintre ele, n-ar lăsa în pustie pe cele nouăzeci şi nouă şi nu s-ar duce după cea pierdută, pînă ce o va găsi? După ce a găsit-o, o va pune pe umeri, plin de bucurie. Şi după ce va sosi acasă, îşi va chema prietenii şi vecinii şi le va zice: ,Bucuraţi-vă împreună cu mine, căci mi-am găsiit oaia care s-a pierdut'. - Eu vă spun: Aşa va/i bucurie în cer pentru un singur păcătos care se pocăieşte, mai mult de cît*

pentru nouăzeci şi nouă de oameni drepţi care nu au nevoie de pocăinţă ".
„Nepoate, cum să înţelegem aceste cuvinte?" zise oftînd buni-
ca.
„Doar ai auzit, bunico!" Tînărul îşi dădu la o parte părul de pe frunte. „Păstorul acela avea o sută de oi; una i s-a pierdut. El le-a lăsat pe cele nouăzeci şi nouă sub pază bună şi a plecat în căutarea celei pierdute. Şi după ce a găsit-o, n-a pedepsit-o, ci a luat-o în braţe, a dus-o acasă şi s-a bucurat foarte mult. Da, apoi a spus prietenilor şi vecinilor că şi-a regăsit oaia".
„Asta înţeleg. Dar ce înseamnă parabola? Ce-a vrut să spună cu asta Fiul lui Dumnezeu?"
„Ah, bunico", interveni nepoata ei, „păstorul acela este Fiul lui Dumnezeu, iar oaia pierdută suntem noi. El a venit să caute şi să salveze ce s-a pierdut".
„Şi asta înţeleg, copilă. Dar nu înţeleg ce înseamnă să fii pierdut, şi cum îi caută şi-i găseşte Fiul lui Dumnezeu pe oameni".
Se lăsă tăcerea; se auzea numai zgomotul pădurii, şi întreaga natură îşi cînta imnurile de laudă Celui pentru care s-a creat totul.
„In timp ce adunam ieri fragi", începu deodată fata să povestească, „mi-a venit brusc gîndul că Domnul Iesus, Fiul lui Dumnezeu, este pretutindeni, şi mi se părea că El e

Păstorul cel bun, iar eu eram acolo în iarba înaltă oiţa pierdută. Mai înainte am învăţat pe de rost versetul pe care mi l-ai scris: ‚Eu Mă duc să vă pregătesc un loc. Şi după ce Mă voi duce şi vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce şi vă voi lua la Mine, ca să fiţi şi voi acolo unde sunt Eu'. Mă gîndeam că trebuie să fie tare frumos acolo unde este El, şi îmi părea aşa de rău că nu mă pot duce acolo. De cîte ori am fost rea, de cîte ori nu te-am ascultat, bunico! Ah, mi-era aşa de frică! Atunci am scos cartea ta. Şi oaia aceea fusese rea; ea nu ascultase, nu se dusese împreună cu celelalte oi, şi totuşi păstorul o căutase. Am îngenuncheat înaintea Lui şi L-am rugat

să mă caute şi pe mine, să mă ierte şi..."
Susanka se opri şi se uită ţintă spre pădure.
„Zi mai departe, Susanka! Şi El te-a auzit şi te-a luat în braţe, nu-i aşa?" Vocea tînărului tremura, ca şi cînd inima i-ar fi fost copleşită de bucurie şi totodată de suferinţă.
„Da, ştiu că m-a găsit". Fata zări o capră care se încurcase în sfoară şi fugi spre ea. Bunica, care altfel era atît de grijulie faţă de animalele ei, nu-i dădu nici o atenţie. „M-a găsit!" răsuna în jurul ei. Nepotul ei nu era deranjat de faptul că ea era cu gîndurile în altă parte, căci el însuşi era cufundat în meditaţie. Aşa se întîmplase cînd-va şi cu el, aşa îl dusese şi pe el acasă bunul Păstor. Şi el ştiuse că Salvatorul îl primise, îl iertase şi că între el şi Dumnezeul cel sfînt nu mai stătea nici un obstacol. Dar astăzi - dar acum?
Pierderea aceasta mare, eternă nu i se păruse niciodată aşa de îngrozitoare ca acum.
„Vine ora - cine ştie cît de curînd - cînd Se va întoarce Iesus, Cel crucificat, care a înviat dintre cei morţi, care S-a înălţat la cer, aşa cum a promis. Ce se va întîmpla atunci cu sufletul meu?"
„Bunico, să mai aţîţ focul? Voiai să faci o supă", strigă deodată Susanka şi îi smulse astfel din gînduri pe bunică şi pe nepot.
„Da, copila mea, fă focul, vin imediat", răspunse ea, şi după ce fata dispăru în casă, bătrînii ochi se îndreptară cu îngrijorare spre tînăr. „Iozef, crezi că e adevărat că Iesus a auzit-o şi a primit-o?" „Dumneata, bunico, crezi despre Cristos că este Fiul lui Dumnezeu, că e pretutindeni şi că este atotştiutor?" „Cred, Iozef.
„Crezi că este aici şi ne aude?"
„Pînă azi n-am crezut lucrul acesta, căci n-am putut niciodată să înţeleg prea bine lucrurile acestea; şi totuşi, Dumnezeu poate fi văzut foarte bine în întreaga Sa creaţie. De cîte ori m-am gîn-dit, cînd era rouă pe pajişti şi strălucea soarele, că în floricelele de nu-mă-uita se oglindeau ochii lui Dumnezeu! Dar unde scrie

în Sfînta Scriptură despre aşa ceva?"
„Dar, bunico, nu ţi-a spus El oare, înainte de a Se înălţa la cer: ‚Iată, Eu sunt cu voi în toate zilele, pînă la sfîrşitul lumii'?"
„Da, ai dreptate, aşa scrie, şi: ‚Cerul şi pămîntul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece'". Bunica se ridică şi intră în casă. După vreo oră, cînd toţi erau deja în pat, bunica îi ceru încă o dată nepoatei să-i spună cum fusese atunci cînd Păstorul cel bun îşi găsise oiţa.
„Dar, nu-i aşa, bunico, că pe dumneata te-a găsit de mult? Ai fost totdeauna bună; nu L-ai supărat niciodată şi poate că n-ai păcătuit niciodată", îi zise fata pe jumătate adormită.

Bunica nu răspunse. In noaptea aceea nu putu închide un ochi, şi în timp ce stătea ea aşa, îşi văzu dintr-o dată întreaga viaţă înaintea ei. In ea nu erau nişte păcate grele şi vizibile. Totuşi, stînd astfel în faţa Fiului sfînt al lui Dumnezeu, ştiu dintr-o dată ce înseamnă a fi pierdut. Ea înţelese că Salvatorul o căuta şi pe ea, ca pe nepoata ei, ca s-o ierte.
îi veniră brusc în minte cuvintele pe care le auzea totdeauna cînd lua cina la biserică: ‚Dacă ne mărturisim păcatele, Dumnezeu este fidel şi drept ca să ne ierte păcatele şi să ne cureţe de orice nelegiuire'. Acum înţelegea aceste cuvinte, şi pentru că le putea pricepe cu inima, se rugă şi primi prin credinţă în Iesus Cristos iertare şi curăţare. Cu un sentiment de pace adîncă, bătrî-na femeie închise ochii pe cînd mijeau zorii şi căzu într-un somn adînc, după ce exclamase ca şi Simeon: Ochii mei L-au văzut pe Salvator!"

***

Chiar dacă zilele trec numai oră de oră, totuşi primăvara şi vara trec repede la munte. Dar pădurile noastre sunt totdeauna frumoase, chiar şi atunci cînd sunt înveşmîntate în straiele gal-ben-roşii, cafenii şi argintii ale toamnei. Aici găseşti toate nuan-

ţele posibile. De copaci şi tufişuri atîrnă funigei. Toate fiinţele din pădure încearcă să se pregătească cum pot de iarna aspră, ca oamenii, care strîng în hambare şi în cămări ceea ce le-a dat bi-necuvîntarea lui Dumnezeu.
Şi cei din familia Mikula se pregătiră de iarnă, şi lor nu le mersese niciodată aşa de bine. Iozef adună fructele, Susanka le curăţă de coajă, iar bunica le usca. Ei strînseseră şi o mare mulţime de ciuperci. Nepotul n-o lăsă pe bunică să le ducă în vale. „Să vedeţi cîţi bani o să primiţi pe ciupercile uscate". După moartea bătrînului Mikula, bunica nu avusese niciodată atîta lemn ca atunci, cînd nepoţii ei se ocupară de el. De asemenea, era suficient nutreţ şi pentru oi, capre şi iepuri. în plus, Iozef îi cumpărase bunicii pîslari călduroşi, verişoarei o pereche de cizme de piele, şi amîndorura stofă pentru cîte un palton.
Putea să facă fără probleme aceste cumpărături, deoarece acum cîştiga ceva bani. în oraş, bătrînul doctor se îmbolnăvise şi trebuise să stea la pat cîteva săptămîni. în felul acesta, îşi lăsă pacienţii pe mîna tînărului medic. Printre cei pe care îi trata nu erau numai săraci, de la care nu lua nici un ban, deşi şi aceştia aduceau bunicii tot felul de lucruri de care se puteau lipsi. De cîteva ori se întîmplase să treacă o săptămînă întreagă pînă să vină acasă tînărul Mikula. De două ori fusese căutat şi acasă de nişte domni pe care îi cunoscuse în oraş.
Cînd pleca în oraş, îşi lua costumul american, dar nu-1 deranja absolut deloc ca musafirii care veneau acasă să-1 vadă în haine ţărăneşti în timp ce tocmai era ocupat cu stivuirea lemnului tăiat. Cînd bunica văzu cum se îngrijea el de ea cu tot ce era posibil, simţi, fără s-o spună niciodată cu voce tare, că de aceea era atît de grijuliu, pentru că urma curînd să plece din nou peste ţări şi mări.
‚Ah, nepoate, ce mult o să ne lipseşti', se gîndea bătrîna femeie, ‚cum o să trăim fără tine? Dacă măcar ai pleca fericit! Tu ne-ai adus lumina, dar tu încă rătăceşti în întuneric!"

Dacă bunica se rugase pentru nepot cît încă nu-1 cunoştea, cu atît mai mult o făcu astăzi! încă nici unul dintre copiii ei nu-i arătase atîta dragoste ca el. De cînd credea că Salvatorul era în fiecare zi cu ea şi că o primise în îndurarea Sa, astfel încît fiecare pas

o apropia tot mai mult de Dumnezeu şi de cer, era cel mai fericit om din lume. Mai înainte fusese totdeauna mulţumită, căci îi era recunoscătoare lui Dumnezeu pentru toate, dar acum era fericită. Bucuria în Domnul, de care n-o despărţea nimic, era tăria ei. Ea trăia împreună cu Susanka ca în paradis în mijlocul acestei naturi frumoase. Ele nu vor rămîne singure dacă pleca nepotul, şi totuşi simţea durere la gîndul că în curînd nu va mai trăi cu ele la poalele muntelui Plesivec. Deşi el nu vorbea niciodată de plecare, primea totuşi adesea scrisori şi rămînea mult pe gînduri după citirea lor.
Din nou fu o dimineaţă frumoasă de duminică, în care întreaga lume înveşmîhtată în straie de toamnă se afla înaintea lor. Bunica şi Susanka se duseseră împreună la biserică, iar Iozef le însoţise o bucată de drum. Acum mergea singur-singurel prin pădure.
Deodată, el se opri şi se uită la poiana scăldată în razele soarelui, la cerul albastru, la pajiştile verzi, prin care şerpuia pîrîiaşul argintiu. Inima i se strînse. Ştia că trebuia să părăsească toate acestea şi că nu va mai găsi niciodată o asemenea viaţă în pace şi libertate ca aici în munţii patriei. Peste tot se va simţi ca între străini. Aici trăia ca şi Cristos printre oameni. Le făcea bine fără să-1 intereseze plata; îi iubea ca pe fraţii şi surorile sale. Simţea ceva din ce va fi simţit şi Iesus din Nazaret cînd umblase pretutindeni prin poporul Său şi le făcuse bine. Cristos ştersese toate lacrimile.
„Am putut cel puţin să alin nişte dureri. Cel mai mult mi-ar plăcea să rămîn pentru totdeauna aici printre ei şi să-i învăţ în timpul iernii cum să trăiască sănătos, ca să nu moară din imprudenţă. Dacă aş duce mai departe acest mod simplu de viaţă, n-aş

avea nevoie de multe lucruri. De-aş mai putea duce măcar un an o asemenea viaţă curată, liber de egoism! Oare nu sunt dator eu, care am învăţat mai mult, să servesc celor care trăiesc în neştiinţă? Da, aş rămîne, dacă această viaţă în singurătate nu ar fi plină de speranţe înşelătoare.
Cîteodată mi se pare, ca acum, că sunt unit din nou cu Cristos, ca şi cum păcatul meu n-ar mai fi acolo. Pot din nou să mă rog, cerul nu-mi mai este închis. Cuvîntul lui Dumnezeu nu mai este plin de ameninţări pentru mine; sunt în el nişte promisiuni aşa de frumoase! De-aş avea siguranţa că sunt valabile şi pentru mine! Oh, Doamne Iesuse, Fiu al lui Dumnezeu, spune-mi doar un singur cuvînt, ca să am siguranţă! Dacă m-ai respins pentru totdeauna, atunci voi pleca de aici, ca să nu întunec aceste suflete frumoase, pline de speranţă. Dar, Doamne, dacă mai există încă speranţă pentru mine, ca în pofida tuturor celor întîmplate să ajung acasă, dă-mi un singur cuvînt!"
Deasupra tînărului, aşa cum stătea acolo cu mîinile împreunate, foşneau pinii, iar la picioarele lui susura apa pîrîiaşului. Razele soarelui scăldau valea în aur şi faţa lui Iozef, şi în acea fortăreaţă de necucerit a gîndurilor păru să deschidă cineva o uşă. Nişte cuvinte binecunoscute intrară ca nişte săgeţi în gîndurile tînărului şi pătrunseră adînc în inima lui. Era ceea ce cerea Cristos: să-1 ierte de şaptezeci de ori cîte şapte pe cel care i-o cere! -Tînărului parcă îi căzură nişte solzi de pe ochi. Iesus nu poruncise niciodată un lucru pe care să nu-1 fi făcut mai întîi El însuşi. „Ia te uită, dacă El ne porunceşte să iertăm, oare atunci El însuşi nu mă va ierta şi pe mine? - Da, El m-a iertat, m-a primit din nou, pot să cred din nou în El. Este al meu, şi eu sunt al Său din nou şi pentru totdeauna!"
Silueta zveltă a tînărului bărbat se lăsă în jos pe muşchiul moale şi-şi ascunse în el faţa inundată de lacrimi de mulţumire şi fericire. - Peste pădure trona o linişte sfintă de duminică. Pe pămînt plîngea un om, dar în cer cîntecul de laudă al îngerilor se

amesteca cu bucuria bunului Păstor, care îşi găsise din nou oiţa pierdută. Da, era o bucurie mai mare decît pentru nouăzeci şi nouă de oameni drepţi care nu au nevoie de pocăinţă.

***

Cînd bunica se întoarse de la biserică cu nepoata ei - ele fuseseră la înmormîntarea unei cunoştinţe şi luaseră parte la funeralii pînă după-amiază tîrziu - fură salutate de un foc în soba de gătit şi o mîncare gata făcută. Nepotul îşi servi bunica foarte amabil, în timp ce ea îi povestea vrute şi nevrute, dar ochilor ei bătrîni nu le scăpă faptul că în privirile altminteri atît de serioase strălucea o neobişnuită bucurie. Şi apoi, în timp ce stăteau ca de obicei la apusul soarelui în faţa casei, tînărul luă mîna bătrînei femei şi-i zise:

„Dragă bunică, acum toate rănile s-au vindecat. Iesus nu m-a respins pentru totdeauna; acum am din nou pace în suflet, căci nu mă mai desparte nimic de El. Munţii patriei noastre sunt frumoşi. Cu liniştea lor, m-au ajutat să mă regăsesc pe mine însumi, dar nu mi-au putut aduce vindecare pentru suflet, căci aceasta nu se poate găsi altundeva decît la Iesus Cristos. Acum, bunico, cînd Salvatorul a intrat din nou în inima mea, nu mă mai simt aşa de străin pe pămînt, şi îi mulţumesc Tatălui meu ceresc pentru această patrie pămîntească frumoasă, pentru dumneata, dragă bunico, pentru dragostea dumitale şi a Susankăi, pentru toate. Da, de abia acum am ajuns acasă".

„Ei bine, păcat, nepoate", oftă bunica după aflarea plăcutei surprize. „întrucît Dumnezeu ţi-a dat atîta îndurare, încît să poţi îngropa cu adevărat tot ce te apasă, ne vei părăsi curînd. Oare cum o să ne meargă fără tine?"

„Te înşeli, bunico. Nu plec înainte ca Domnul Iesus să mă cheme în alt loc. Voi rămîne aici la dumneata pînă la moartea dumitale. Eu m-am predat total Lui, în viaţă şi în moarte. Sunt gata să

mă duc unde vrea să mă trimită, unde vrea să mă folosească, dar cred şi simt că trebuie să aduc lumina credinţei mai întîi oamenilor din munţii noştri, acolo unde a răsărit şi pentru mine".

„Nouă ne-ai adus-o deja, nepoate; Dumnezeu să te binecuvîn-teze însutit! Susanka şi cu mine nu-I vom putea mulţumi niciodată lui Dumnezeu înde-ajuns pentru tine".

„Iozef, le vei spune oamenilor că Domnul Iesus este Păstorul cel bun care a venit să caute oiţele pierdute, aşa cum ne-a căutat pe noi şi pe tine?"

„Da, Susanka, dar şi faptul că El nu numai că ne porunceşte să iertăm de şaptezeci de ori cîte şapte pe cel care ne-a greşit, ci şi că înainte de toate ne iartă pe noi. Pe cel care s-a rătăcit şi vine din nou la El, nu-1 izgoneşte afară, şi de aceea nici un suflet rătăcit nu trebuie să ajungă la pierzare, ci fiecare poate, ca şi mine, să ajungă acasă".

II
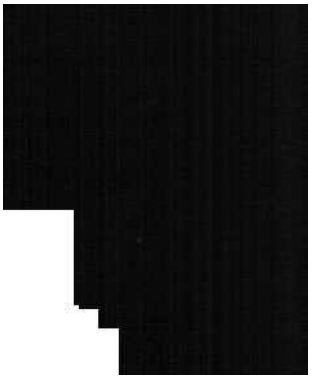
B—i Bl Hi
:.■ ii ■'-»:; ·.. ■.
^^mK^^^MMBi^^^Kl